

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. október 12-18.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

ASEAN csúcsértekezlet Laoszban – nemzetközi reakciók az eurázsiai sajtó tükrében	4
Kelet-Ázsia	11
Dél-Ázsia	15
Közel-Kelet	18
Oroszország és a posztsovjet térség	22
Impresszum	26

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

ASEAN csúcsértekezlet Laoszban – nemzetközi reakciók az eurázsiai sajtó tükrében

Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté,
Tárik Meszár, Veres Szabolcs

ASEAN csúcsértekezlet Laoszban – nemzetközi reakciók az eurázsiai sajtó tükrében

Október 6-11 között a laoszi elnökségnek köszönhetően az ország fővárosa Vientiane adott otthont a 45. és 46. ASEAN csúcsértekezletnek, amely nem csupán a délkelet-ázsiai országok vezetőinek tanácskozási fóruma, hiszen a hagyományoknak megfelelően ilyenkor az ASEAN a nagyhatalmakkal is közvetlen tárgyalásokat folytat, miközben a 16 országot tömörítő Kelet-Ázsia csúcs is összehívásra került.

Az előzetes várakozásoknak megfelelően tekintve a világban tapasztalható geopolitikai feszültségeket a régió egységes válaszána megteremtése nagy jelentőséggel bírt. Számos kérdésben azonban eltértek az egyes országok álláspontjai például a mianmari polgárháborúval és a dél-kínai-tengeri vitával kapcsolatban, ennek ellenére arra lehetett számítani, hogy a vezetők közösen fognak [kidolgozni olyan stratégiákat és vészhelyzeti terveket](#), amelyek a közel-keleti katonai konfliktus kiéleződése esetén léphetnek életbe. Természetesen a régió biztonsága volt a legfontosabb napirend ezen túlmenően pedig a konszenzus kialakítása a prosperáló régió szilárd békéjének és stabilitásának fenntartása érdekében.

Érdekes, hogy Indonézia – mint a legnagyobb és legnépesebb ASEAN állam – elnöke [Joko Widodo nem vett részt](#) a tanácskozásokon, mondván az új elnök október 20-i beiktatása és a hatalomátadás teljesen leköti, így maga helyett Ma'ruf Amin alelnököt küldte Laoszba. Thaiföld új miniszterelnöke Paetongtarn Shinawatra pedig első ASEAN csúcsértekezletére készülhetett Vientiane-ban.

A tanácskozások során a mianmari polgárháború jelentős figyelmet kapott. Ennek során a délkelet-ázsiai vezetők [ismét felszólították](#) a mianmari katonai juntát és ellenfeleit, hogy tegyenek „konkrét lépéseket” az országot a 2021. februári puccs óta felemésztő konfliktus megoldására. Követelték az úgynevezett ötpontos konszenzus végrehajtását, amely egy olyan béketerv, amelyet 2021-ben a blokk valamennyi vezetője és a háborús felek is elfogadtak.

A dél-kínai-tengeri konfliktus szintén a tanácskozások középpontjában állt, a nézetkülönbségek pedig hamar felszínre kerültek. Ifjabb Ferdinand Marcos fülöp-szigeteki elnök az ASEAN-Kína csúcs során kihangsúlyozta, hogy az elmúlt 2 évben a Fülöp-szigeteki hajók „zaklatásnak és megfélemlítésnek voltak kitéve” a kínai parti őrség részéről, ezért érdemi előrelépésre van szükség, és hogy minden félnek nyitottnak kell lennie a nézeteltérések kezelésére. „Véleményünk szerint az ASEAN-Kína magatartási kódexről szóló tárgyalások ütemét fel kellene gyorsítani” – [fogalmazott Marcos](#) a találkozón. „Sajnálatos, hogy a dél-kínai-tengeri helyzet összességében továbbra is feszült és változatlan”.

Li Qiang kínai miniszterelnök később az ASEAN+3 találkozón – az indiai és a japán vezetők társaságában a Dél-kínai-tengert „közös otthonnak” nevezte, és kiemelte, hogy Kínának kötelessége megvédeni szuverenitását. A 12. ASEAN-US csúcs alkalmával Anthony Blinken amerikai külügyminiszter kritizálta Kína asszertív lépéseit a Dél-kínai-tengeren. „Továbbra is aggódunk Kína egyre veszélyesebb és törvénytelenebb akciói miatt a Dél- és Kelet-kínai-tengeren, amelyek embereket sebesítettek meg, ASEAN-országok hajóit rongálták meg, és ellentmondanak a viták békés rendezése iránti kötelezettségvállalásoknak” – fejtette ki álláspontját Blinken a délkelet-ázsiai vezetőknek. Kína véleménye ezzel szemben az, hogy pont az Egyesült Államok beavatkozása borítja fel a Kína-ASEAN kapcsolatok egyensúlyát és kelt nyugtalanságot a régióban.

Egyértelművé vált, hogy [India érdekelt az ASEAN-nal való](#) kapcsolatok szorosabbá fűzésében. Modi miniszterelnök az ASEAN-nak 2023-ban tett 12 pontos javaslatára építve 10 pontos javaslatot tett az India és az ASEAN közötti átfogó stratégiai partnerség megerősítésére. Rövid nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az ázsiai évszázad Indiáé és az ASEAN-é, ennek kihasználása érdekében pedig szilárd partnerséget ajánlott a délkelet-ázsiai államoknak. Nem meglepő módon India a [dél-kínai-tengeri ügyekben](#) is határozottan kiállt ASEAN partnerei mellett.

Japán új miniszterelnöke, Shigeru Ishiba nagy tervekkel érkezett a laoszi fővárosba mondván „[egy ázsiai NATO létrehozása](#) elengedhetetlen ahhoz, hogy a nyugati szövetségesek elrettentsék Kínát”. Az ötlet azonban nem nyerte el a délkelet-ázsiai országok – nem is beszélve a többiekről – támogatását, így egyhamar nem tűnik megvalósíthatónak.

A regionális biztonsági kérdésektől eltekintve az ASEAN és Kína gazdasági kapcsolatait sikerült megerősíteni, mivel a felek elkötelezték magukat a szabadkereskedelmi megállapodásuk korszerűsítése mellett. Jövőre várhatóan lezárják az ASEAN-Kína szabadkereskedelmi övezetről (ACFTA) szóló tárgyalásokat.

A csúcsertekeztet mellett számos bilaterális tárgyalásra is sor került melyek során pl. Laosz és Dél-Korea [3 fontos megállapodást is aláírt](#), a klímaváltozás elleni és a pénzügyi együttműködés jegyében. Ausztrália számára pedig nagy előrelépés, hogy [Kína újra lehetővé tette](#) a homárok exportját helyreállítva a korábbi kereskedelmi kapcsolatokat.

A találkozó után kiadott [közös nyilatkozat](#) szerint a résztvevők támogatásukról biztosították a laoszi elnökséget, miközben az elfogadott dokumentumok között szerepelt az ASEAN-vezetők nyilatkozata az ellátási láncok összekapcsolhatóságának megerősítéséről, az ASEAN-nyilatkozat a fenntartható mezőgazdaság előmozdításáról, valamint a regionális biológiai biztonság és biológiai védelem megerősítéséről szóló nyilatkozat.

Emellett a vezetők jóváhagyták az ASEAN Közösség 2045-ös jövőképeének végrehajtására vonatkozó stratégiai terveket, amelyek az ASEAN hosszú távú céljait irányítják egy rugalmas, innovatív és emberközpontú közösség érdekében.

Az ASEAN megerősítette kapcsolatait partnereivel is, aminek eredményeképpen számos megállapodás született, köztük az ASEAN-Kína közös nyilatkozat a távközlési csalás elleni küzdelemről, az intelligens mezőgazdaság előmozdításáról és a digitális ökoszisztémák terén folytatott együttműködés megkönnyítéséről, valamint az ASEAN-Kína 3.0 szabadkereskedelmi övezet korszerűsítéséről.

Az ASEAN-Koreai Köztársaság csúcs a kétoldalú kapcsolatokat átfogó stratégiai partnerséggé emelte, míg az ASEAN-Kanada csúcs közös nyilatkozatot fogadott el, amelynek középpontjában az összekapcsolhatóság és az ellenálló képesség fokozása állt.

A találkozó végén Laosz miniszterelnöke Sonexay Siphandone szimbolikusan átadta az elnökséget maláj kollégájának Anwar ibrahimnak, hiszen jövőre Malajzia fogja betölteni a szervezet soros elnökségét.

Oroszország

Az orosz sajtóban bár [szó esett](#) az ASEAN csúcsról, de arról leginkább leíró jellegű tudósítások születtek, amelyek kevés állásfoglalást tartalmaznak. A téma feldolgozásának fő csapásvonalát az adta, hogy Szergej Lavrov orosz külügyminiszter [látogatott](#) Laoszba, hogy részt vegyen az ASEAN és East Asia Summit (EAS) csúcstalálkozóján. A megjelent cikkek leginkább azt hangsúlyozzák, hogy fórumon az ázsiai-csendes-óceáni térség kulcsfontosságú biztonsági kérdéseit vitatják meg ahol Lavrov elmondta, hogy Oroszországot aggasztja a térség NATO által történő militarizálása. Sokkal több figyelmet kapott, hogy az orosz külügyminiszter Laosz és Vietnám külügyminiszterével is találkozott. A találkozók középpontjában a humanitárius együttműködés, valamint a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok bővítése állt. Szóba került a térség természeti katasztrófáira való reagálás kérdése is. Oroszország folytatja a kétoldalú kapcsolatok fejlesztését egyes ASEAN-országokkal, így Vietnámmal, Malajziával, Indonéziával és Mianmarral is szoros kapcsolatokat ápol. Az orosz álláspont szerint az élelmezés- és energiabiztonságról szóló viták hátterében továbbra is az ukrajnai konfliktus áll, de ezt a témát nyíltan kerülik, és az ASEAN nem foglal hivatalos álláspontot, utóbbi zavaró Moszkva számára. Ugyanakkor az orosz sajtóban kiemelik, hogy a blokk országainak egyes képviselői informális találkozókön támogatásukat fejezik ki Oroszország mellett, amely a Moszkvához való közeledésről tanúskodik a szakértők véleménye szerint.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki nem érdemben nem foglalkozott a 2024. október 6 és 11 között megrendezésre került ASEAN csúcstalálkozóval. A hírek között ugyan szerepet kapott a történés, mint a globális politikai egyik fontos eseménye, azonban ezek az angolszász (elsősorban az amerikai) vagy orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett hírek fordításai, összegzései voltak.

Ugyanakkor például a Laoszban megrendezett csúcstalálkozóval ellentétben például a kazah média figyelme az országban az október elején megrendezett atomerőmű építéssel kapcsolatos referendumból kifolyólag az atomerőmű építéssel kapcsolatos pályázatokkal sokkal jobban foglalkozott. referendummal az ország mintegy hét régióját sújtó hatalmas árvizek miatti kitelepítésekkel kapcsolatos események és [intézkedések](#) foglalkoztatták. Az üzbég média figyelme inkább az üzbég gazdasággal és közelgő választásokkal kapcsolatos kérdésekkel volt elfoglalva.

Összességében elmondható, hogy a közép-ázsiai média az ASEAN találkozózt regionális eseményként kezelte, amely a közép-ázsiai országokkal kapcsolatban nem eredményezett meghatározó dolgokat. Az elmúlt héten a regionális nyomtatott és online közép-ázsiai sajtó sokkal jobban fókuszált azokra a regionális eseményekre, ülésekre belpolitikai eseményekre és katasztrófákra, melyek a régió rövid és hosszútávú jövőjét szorosan érintik.

Közel-Kelet

Az arab sajtó figyelme az ASEAN (Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége) körüli bonyodalmak helyett nagyrészt a saját régiójukban zajló konfliktusokra összpontosul. A Közel-Keleten zajló háborúk, politikai instabilitás és a humanitárius válságok sokkal inkább uralják a híradásokat. Az olyan krízisek, mint a jemeni háború, a Hamász-izraeli konfliktus, valamint Szíria és Irak helyzete sokkal közelebb állnak a régió érdeklődéséhez, mint az ASEAN-nal kapcsolatos hírek. Ezért ez utóbbi csúcstalálkozási és azok következményei általában kevésbé kapnak figyelmet a helyi médiában. Ennek ellenére néhány közel-keleti sajtóorgánum mégis foglalkozott az ASEAN-nal, főként geopolitikai és biztonsági kérdések kapcsán.

A katarai *Al Jazeera* egyik [cikke](#) Mianmar helyzetére és a Dél-kínai-tenger körüli feszültségekre fókuszál. A cikk kifejti, hogy az ASEAN-tagállamok közötti ellentétek jelentős akadályt jelentenek a regionális stabilitás előmozdításában. Mianmar, amely a katonai rezsim irányítása alatt áll, és súlyos emberi jogi visszaélésekkel vádolják, továbbra is mély megosztottságot okoz az ASEAN-on belül. A cikk arra is rámutat, hogy a Dél-kínai-tenger területi vitái, különösen Kína agresszív fellépései miatt, az ASEAN nem tud egységes választ adni, ami aláássa a szervezet hitelességét és szerepét a régió biztonsági kérdéseiben.

Az Al Jazeera egy másik [cikke](#) kiemeli az Egyesült Államok és Kína közötti rivalizálást a térségben. A cikk szerint a csúcstalálkozóon részt vevő országok elsősorban a geopolitikai stratégiák kidolgozására összpontosítottak, mivel mind az Egyesült Államok, mind Kína fontos szerepet játszik az ASEAN régiójában. Ez utóbbi azonban nehéz helyzetben van, mivel tagállamai különböző érdekeket képviselnek, így nem tud hatékonyan fellépni a nagyhatalmi verseny közepette. A cikk arra is rávilágít, hogy az ASEAN megpróbál egyensúlyozni a gazdasági kapcsolatok fenntartása és a biztonsági fenyegetések kezelése között.

A kuvaiti Kuna hírügynökség [cikke](#) az ASEAN-csúcstalálkozózt a regionális stabilitás és a gazdasági együttműködés szemszögéből tárgyalja. Kiemeli, hogy az ASEAN folyamatosan próbálja előmozdítani a tagállamok közötti gazdasági integrációt és az együttműködést, annak ellenére, hogy számos belső és külső kihívással kell szembenézniük. A cikk megjegyzi, hogy az ASEAN fontos szereplő a globális gazdasági rendszerben, és nagy hangsúlyt fektet a kereskedelmi kapcsolatok erősítésére, különösen az USA-val és Kínával. Azonban a politikai kihívások, mint a Mianmar-krízis és a Dél-kínai-tengeri viták, továbbra is akadályozzák a szervezet fejlődését.

Az Aletihad [cikke](#) az ASEAN geostratégiai jelentőségét emeli ki, és hangsúlyozza a szervezet szerepét a regionális biztonság és stabilitás előmozdításában. A cikk szerint az ASEAN a legfontosabb ázsiai együttműködési fórumok közé tartozik, amely igyekszik egyensúlyozni a tagországok különböző érdekei között, miközben a globális nagyhatalmak versengése egyre nagyobb kihívást jelent. Leírják, hogy az ASEAN-csúcstalálkozó központi témái között szerepelt a Dél-kínai-tengeri feszültségek, továbbá kifejtették, hogy a szervezet próbálta erősíteni politikai egységét és koherenciáját, hogy hatékonyabb válaszokat adhasson a biztonsági kihívásokra.

Kelet-Ázsia

Kína

2023. október 10-én Vientiane-ban, Laoszban sikeresen megrendezték a [27. Kína-ASEAN csúcstalálkozót és a 27. ASEAN Plusz Három csúcstalálkozót](#). A találkozók pozitív légkörben zajlottak, ahol a vezetők mélyrehatóan megvitatták Kelet-Ázsia békéjének és stabilitásának megőrzését, valamint a gyors növekedés fenntartását a világ bizonytalanságai közepette. Egyetértettek abban, hogy közösen kell fellépni a globális kihívásokkal szemben, támogatni kell a szabadkereskedelmi rendszert, javítani az ipari és ellátási láncok összekapcsolhatóságát, és elő kell mozdítani a magas szintű regionális gazdasági integrációt.

A Kína-ASEAN csúcstalálkozón Li Qiang kínai miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a Kína és ASEAN közötti viszony már túlnőtt a kétoldalú kapcsolatokon, és globális jelentőséggel bírnak. A felek bejelentették a Kína-ASEAN szabadkereskedelmi megállapodás 3.0 verziójának tárgyalásainak sikeres lezárását, amely először tartalmaz fejezeteket a digitális gazdaság, a zöld gazdaság és az ellátási láncok összekapcsolásáról. Ez az együttműködés új szintjére emeli a felek közötti gazdasági kapcsolatokat.

Az ASEAN Plusz Három csúcstalálkozón Li Qiang kijelentette, hogy amikor Ázsia jól teljesít, az egész világ profitál. A résztvevő országok vezetői hangsúlyozták a szolidaritás, a multilateralizmus és a regionális gazdasági integráció fontosságát. Kiemelt eredményként a felek közös nyilatkozatot adtak ki az ellátási láncok regionális összekapcsolásának erősítéséről, amely pozitív üzenetet küld a szabadkereskedelmi rendszer támogatásáról és hozzájárul a régió gazdasági fellendüléséhez.

[A kínai médiumok](#) a következő álláspontot fogalmazták meg: a nyugati média gyakran a nagyhatalmak versengésén keresztül értelmezi a nemzetközi eseményeket, így az ASEAN-csúcstalálkozót is az USA és Kína rivalizálásának keretében mutatták be. Azonban ez alkalommal nem az USA diplomáciai előnye, hanem annak nehézségei váltak láthatóvá. A Bloomberg cikke rámutatott, hogy bár az USA igyekezett hangsúlyozni a dél-kínai-tengeri konfliktust, Kína jelentős megállapodásokat kötött a térség országaival, mint például a kereskedelmi egyezmények bővítése és infrastrukturális projektek előmozdítása. Kína és az USA ASEAN-politikája eltérő: míg Kína a közös érdekekre épít, az USA inkább megpróbálja akadályozni Kína fejlődését. Például, bár az USA ösztönzi a Fülöp-szigeteket Kínával szembeni ellenállásra, kevés gyakorlati segítséget nyújt, amikor a szigetország problémákkal szembesül. Az ASEAN-tagállamok, mint Vietnám, Malajzia és Indonézia, továbbra is a békét és együttműködést keresik Kínával, és nem akarják, hogy a térség geopolitikai konfrontáció színterévé váljon. Az USA próbálkozásai ellenére az Övezet és Út továbbra is vonzó marad a régió számára. Az USA diplomáciai nehézségei abból fakadnak, hogy gyakran rejtett szándékokkal cselekszik, és megpróbálja felbomlasztani az ASEAN egységét, míg Kína valódi együttműködést kínál.

Japán

[Shigeru Ishiba, Japán új miniszterelnöke, első diplomáciai útjára indult](#) és részt vett az ASEAN Csúcstalálkozón Laoszban. A találkozón elmondta, hogy Japán együttműködést kíván előmozdítani a zöld és digitális átállás terén, hogy közösen teremtsenek egy élénk régiót. Hangsúlyozta, hogy Japán támogatja a dekarbonizációt a gazdasági növekedés és az energiabiztonság biztosítása mellett, valamint bejelentette, hogy konkrét együttműködési ütemtervet dolgoznak ki az AI emberi erőforrás fejlesztésére. Ishiba kifejezte együttérzését a Vietnámot és más Mekong-országokat sújtó Yagi tájfun áldozatai iránt, és biztosította a japán támogatás folytatását. Sonexay Siphandone, Laosz

miniszterelnöke dicsérte az ASEAN-Japán partnerség gyümölcsöző együttműködését, amely kézzelfogható előnyöket hoz a régió lakóinak. Ishiba október 1-jén lett miniszterelnök, és a látogatása előtt feloszlatta a japán parlament alsóházát az október 27-i általános választásokra készülve. Korábbi védelmi miniszterként ismert biztonsági szakértő, és korábban javasolta egy [NATO-stílusú kollektív biztonsági keretrendszer létrehozását Ázsiában](#), azonban indulása előtt leszögezte, hogy a koncepciót nem fogja felvetni és megvitatni a csúcstalálkozó alkalmával, hanem a gazdasági együttműködésekre fog koncentrálni. Laoszi tartózkodása alatt találkozott a [kínai](#) és [dél-koreai](#) vezetőkkel, és részt vett a Kelet-Ázsia Csúcstalálkozón is.

Dél-Korea

[Yoon Suk-yeol dél-koreai elnök a Laoszban tartott](#) ASEAN és ASEAN+3 csúcstalálkozók során elmélyítette a kapcsolatokat az ASEAN-országokkal. A találkozón bejelentették egy Átfogó Stratégiai Partnerség létrehozását, amely a kereskedelem, technológia és biztonság területein fogja erősíteni az együttműködést. Az új megállapodás különös figyelmet fordít az ellátási láncok megerősítésére, valamint a mesterséges intelligencia, okos városok és zöld energia terén való közös munkára. A közös nyilatkozatban mindkét fél megerősítette elkötelezettségét a dél-kínai-tengeri biztonság fenntartása mellett, az ENSZ Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS) hivatkozva. Yoon megerősítette Dél-Korea elkötelezettségét a Koreai-félsziget békés nukleáris leszerelése mellett, és hangsúlyozta a gazdasági együttműködés fontosságát a közös kihívások, például a klímaváltozás és a regionális biztonsági fenyegetések kezelésében. Ez a partnerség Dél-Korea számára fontos lépés a gazdasági kapcsolatok biztosításában az ASEAN-nal, de a tengerjogi kérdésekben megosztottságot szülhet egyes ASEAN-országok között. [Yoon aznap a csúcstalálkozón kétoldalú megbeszéléseket is folytatott](#) Pham Minh Chinh vietnami miniszterelnökkel, Paetongtarn Shinawatra thaiföldi miniszterelnökkel és Shigeru Ishiba japán miniszterelnökkel.

Dél-Ázsia

Az indiai sajtó miközben részletesen beszámolt az ASEAN csúcsértekezletről, alapvetően Narendra Modi miniszterelnök Vientiane-i szereplésére koncentrált. A 19. Kelet-ázsiai csúcstalálkozón Modi megismételte, hogy a problémák megoldása a [harctéren nem lehetséges](#). Egyúttal a béke és a stabilitás mielőbbi helyreállítására szólított fel Euráziában és Nyugat-Ázsiában megjegyezve, hogy a világ különböző részein zajló konfliktusok miatt a globális dél országai a leginkább érintettek.

Modi burkoltan utalt Kínára, amelynek a Dél-kínai-tengeren tanúsított magabiztossága geopolitikai feszültségeket váltott ki, és kijelentette: „[A megközelítésünknek](#) a fejlődésre kell összpontosítania, nem pedig az expanzióra. A szabad, nyitott, befogadó, virágzó és szabályokon alapuló Indo-csendes-óceáni térség létfontosságú az egész régió békéje és fejlődése szempontjából” – majd hozzátette: „A dél-kínai-tengeri béke, biztonság és stabilitás az egész Indo-csendes-óceáni térség érdeke”. A globális dél nemzeteire utalva [kijelentette](#) „Békeszerető nemzetek vagyunk, tiszteletben tartjuk egymás nemzeti integritását és szuverenitását, és elkötelezték vagyunk a régió fiataljainak fényes jövője iránt.”

Modi azt is elmondta, hogy India következetesen támogatja az ASEAN egységét és központi szerepét, miközben elfogadja az ASEAN megközelítését a mianmari helyzettel kapcsolatban, és támogatta az ötponos konszenzust.

[Modi 10 pontos tervében](#) az India és az ASEAN közötti gazdasági együttműködés megerősítése mellett kötelezte el magát. [Megjegyezte](#), hogy az India és az ASEAN közötti kereskedelem az elmúlt évtizedben megduplázódott, és meghaladta a 130 milliárd dollárt. Új-Delhi szempontjából ennek egyik fő oka a kereskedelmi mérleg fokozatos eltolódása az ASEAN régió javára, a Kínából az ASEAN felé irányuló befektetések egyidejű növekedésével párosulva.

A bilaterális tárgyalásokat tekintve Modinak [a laoszi miniszterelnökkel](#) való megbeszéléséről is részletesen tudósítottak, amely a kétoldalú kapcsolatok megerősítéséről szólt. A két vezető többek között megjegyezte, hogy az UNESCO világörökségi helyszín, Vat Phou folyamatban lévő helyreállítása és konzerválása az Indiai Régészeti Intézet (ASI) támogatásával különleges dimenziót kölcsönöz a kétoldalú kapcsolatoknak.

Dél-Ázsia többi országában a média nem szentelt akkora figyelmet az eseménynek, mint Indiában, de tudósítások így is jelentek meg a témában. [A Pakistan Today](#) pl. kiemelte, hogy a csúcstalálkozók átfogó témája „Az összekapcsolhatóság és az ellenálló képesség fokozása” vagyis a cél az ASEAN mint összetartó és ellenálló közösség megerősítése. Az események elemzésénél pedig főként kínai szakértők véleményét idézi.

A gyorsselemzést készítette: **Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár, Veres Szabolcs**

EURASIA
CENTER

► KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Kína kapja a legtöbb megrendelést zöld hajókra

Zhong Nan, China Daily, 2024. október 11.

A Kínai Ipari és Informatikai Minisztérium közzétett statisztikái szerint Kína megszerezte a zöld hajókra vonatkozó globális megrendelések több mint 70%-át, és 2024 első három negyedévében teljes lefedettséget ért el az összes főbb hajótípusra vonatkozóan. A zöld technológiák és az innováció fejlődésének köszönhetően a kínai hajógyárak új megrendeléseit 51,9%-kal, 87,11 millió tonnára nőttek január és szeptember között, ami a globális össz mennyiség 74,7%-át teszi ki. Eközben az ország hajógyártási termelése elérte a 36,34 millió dwt-t, ami 18,2%-os növekedés éves alapon, ami a világ össztermelésének 55,1%-át teszi ki. A legfrissebb adatokból az is kiderült, hogy a 18 fő hajótípus, például a konténerhajók és az olajszállító tartályhajók közül Kína az első helyen végzett az új megrendelésekben, ebből 14 a hajógyárak országszerte már túlteljesítették az évre kitűzött üzleti célokat, amelyet a piaci kereslet megugrása vezérel. A kínai hajóépítőipar felgyorsította zöld átalakulását 2023-ban. Az LNG-vel és metanollal üzemelő zöld hajók megrendelése gyorsan növekedtek, áttörést ért el a szén-dioxid-kibocsátás nélküli hajók megrendelése is, beleértve az elektromos és hibrid rendszerekkel felszerelt vagy hidrogénüzemanyaggal működő hajókat

Forrás: [China gets most orders for green ships](#)

Kína és az ASEAN közös nyilatkozatot adott ki a szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások lezárásáról

Xinhua, 2024. október 10.

Kína és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) vezetői bejelentették a Kína-ASEAN szabadkereskedelmi övezet (FTA) 3.0-s verziójának frissítéséről szóló tárgyalások lényegi lezárását, és közös nyilatkozatot adtak ki. A nyilatkozat kiterjed a Kína-ASEAN szabadkereskedelmi megállapodás meglévő területeire, valamint azokra a feltörekvő területekre, amelyek nagy együttműködési potenciállal rendelkeznek, beleértve a digitális gazdaságot, a zöld gazdaságot és az ellátási láncok összekapcsolhatóságát. A tárgyalások lezárása mindkét fél rendíthetetlen elkötelezettségét mutatja a szabályokon alapuló kereskedelmi környezet védelmére, a gazdasági integráció és a pragmatikus együttműködés elmélyítése mellett egy összetett globális környezetben, valamint a világjárvány utáni gazdasági fellendülés felgyorsítása mellett. Mind Kína, mind az ASEAN megerősítette, hogy felgyorsítja a jogi felülvizsgálatokat és a hazai eljárásokat magában foglaló munkát a 3.0 frissítési jegyzőkönyv 2025-ös aláírásának elősegítése érdekében. A Kína-ASEAN szabadkereskedelmi övezet építése 2010-ben fejeződött be, a 3.0-ás verziójú Kína-ASEAN szabadkereskedelmi övezet tárgyalásai pedig 2022 novemberében kezdődtek.

Forrás: [China, ASEAN issue joint statement on conclusion of FTA upgrade negotiations](#)

Li Qiang kínai és Ishiba japán miniszterelnök stabil kapcsolatokat ígért az első találkozáson

Alyssa Chen, SCMP, 2024. október 11.

Li Qiang kínai miniszterelnök sürgette a stratégiai és kölcsönösen előnyös kapcsolatok előmozdítását Japánnal a globális ellátási láncok stabilitásának megőrzése mellett az új japán miniszterelnökkel, Shigeru Ishibával való első találkozáján. Li kifejtette, reméli, hogy Japán és Kína „félúton találkozhat egymással, és jó úton tarthatja a kapcsolataikat”, miközben folyamatosan erősíti a párbeszédet és az együttműködésüket. A laoszi ASEAN-csúcs keretében zajló találkozó volt az első magas szintű eszmecsere a szomszédos országok között Ishiba október 1-jei munkába állása óta. A találkozón Li megjegyezte, hogy Kína kész együttműködni Japánnal annak érdekében, hogy kamatoztatni tudja saját komparatív előnyeit, és további együttműködési területeket tárjon fel a tudományos és technológiai innováció, a digitális gazdaság és a zöld fejlődés terén. Ishiba elmondta, hogy Japán „nem szándékozik szétválasztani vagy elvágni az ellátási láncokat... hanem inkább a gyakorlati együttműködés elmélyítését reméli a különböző ágazatok között”. A japán külügyminisztérium tájékoztatása szerint a két vezető megállapodott abban, hogy több csatornájú kommunikációt tartanak fenn „minden szinten”, így a csúcstalálkozó szintjén is.

Forrás: [China's Li Qiang and Japanese PM Ishiba pledge stable ties in first meeting](#)

Ishiba és Yoon megállapodtak a kölcsönös látogatásokban és együttműködésben

Japan Today, 2024. október 11.

Japán új miniszterelnöke, Shigeru Ishiba és Yoon Suk Yeol dél-koreai elnök megállapodtak abban, hogy első személyes kétoldalú csúcstalálkozójukon kölcsönös legfelsőbb szintű látogatásokat tesznek, és erősítik együttműködésüket a biztonságtól a gazdaságig terjedő területeken. Az ASEAN laoszi találkozóinak keretében Ishiba erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a javuló kétoldalú kapcsolatokat építve az elődje, Fumio Kishida és Yoon között kapcsolatot tovább erősítse. Yoon kifejezte, hogy szeretne együttműködni az Ishibával, hogy megmutassa, a kapcsolatok „drámai mértékben javultak”, mindamellett, hogy a diplomáciai kapcsolatok normalizálásának 60. évfordulója közeledik jövőre. Az elmúlt évtizedek legalacsonyabb szintjére süllyedt Tokió és Szöul viszonya azonban jelentősen javult Yoon idején, aki 2022-ben lépett hivatalba, és megoldást javasolt a két ország között húzódó vitákra. A japán külügyminisztérium szerint Ishiba és Yoon eközben a háromoldalú együttműködés előmozdításáról is megállapodott közös biztonsági szövetségesükkel, az Egyesült Államokkal.

Forrás: [Ishiba, Yoon agree on mutual visits, cooperation](#)

A BOK negyed ponttal 3,25%-ra csökkentette az irányadó rátát

Im Eun-byel, The Korea Herald, 2024. október 11.

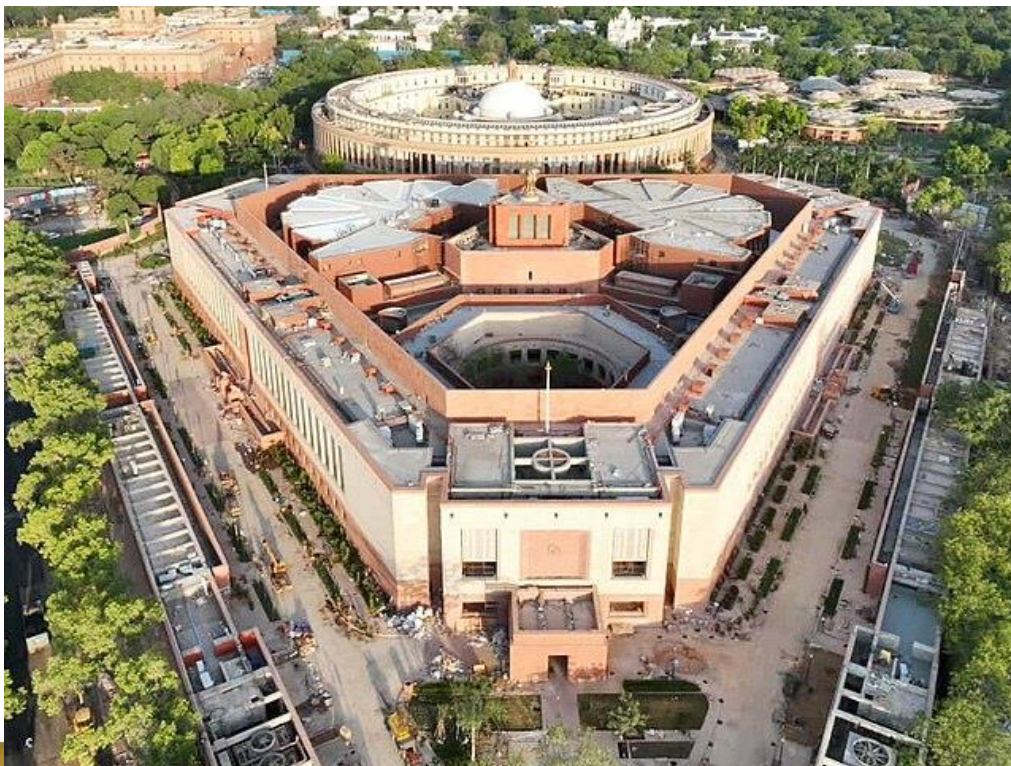
A dél-koreai jegybank csökkentette irányadó kamatát, ami az évek óta tartó monetáris szigorítás első fordulatát jelentette, mivel az infláció tovább mérséklődött és az ingatlanpiac a lehűlés jeleit mutatta. Amint azt széles körben várták, a Bank of Korea 25 bázisponttal 3,25%-ra csökkentette irányadó rátáját, ami az első csökkentés 2021 augusztusa óta, amikor Ázsia negyedik legnagyobb gazdasága kezdett kilábalni a koronavírus-járvány okozta visszaesésből. Sok szakértő megjegyezte, hogy a jegybank nem tudta tovább halogatni a kamatcsökkentést, különösen azután, hogy az infláció szeptemberben 1,6%-ra, a 2%-os célráta alá süllyedt, miközben a belső kereslet miatti aggodalmak továbbra is fennállnak. A BOK szerint az export tovább nőtt, miközben a belföldi kereslet élénkülése lassú. „A növekedési kilátásokat övező bizonytalanságok augusztushoz képest a belső kereslet késedelmes élénkülése miatt fokozódtak” – áll a közleményben. A jegybank közölte, hogy alaposan felméri az olyan politikai változók közötti kompromisszumokat, mint az infláció, a növekedés és a pénzügyi stabilitás, és „gondosan meghatározza az alapkamat további csökkentésének ütemét”.

Forrás: [BOK cuts key rate by quarter point to 3.25%](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Modi miniszterelnök szerint India mindig is első számú segítője volt a Maldív-szigeteknek

Hindustan Times, 2024. október 07.

Modi miniszterelnök a Mohamed Muizzu maldív elnökkel folytatott kétoldalú megbeszélése után bejelentette, hogy a két ország a jövőben több projektben is együttműködik. Muizzut, aki vasárnap érkezett ötnapos látogatásra Indiába, a Rashtrapati Bhavanban ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A maldív államfő Droupadi Murmu elnök hivatalos meghívására látogatott Indiába. Muizzu elnök Mumbaiba és Bengaluruba is ellátogat, ahol üzleti rendezvényeken vesz részt. A Maldív-szigetek India legfontosabb tengeri szomszédja az Indiai-óceán térségében, és különleges helyet foglal el a miniszterelnök „SAGAR” (Biztonság és növekedés mindenkinek a térségben) elképzelésében és India „Első a szomszédság” politikájában. Muizzu elnök indiai látogatása a külügyminiszter közelmúltbeli maldív-szigeteki látogatását követően tanúsítja, hogy India milyen fontosnak tartja kapcsolatait a Maldív-szigetekkel, és várhatóan további lendületet ad a két ország közötti együttműködésnek és az emberek közötti erős kapcsolatoknak.

Forrás: [India has always been first responder for Maldives: PM Modi](#)

Az Egyesült Arab Emírségek Adnoc által támogatott vállalata LNG import terminálokba kíván befektetni Pakisztánban

Bloomberg, Pakistan Today, 2024. október 07.

A VTTI BV energiatároló vállalat, amely mögött Abu Dhabi fő olajtársasága és a Vitol Group áll, LNG import terminálokba kíván befektetni Ázsiában, mivel a régióban nő a kereslet az üzemanyag iránt. „Nagy potenciál van Indiában, Bangladesben, Pakisztánban és a Fülöp-szigeteken” – mondta Guy Moeyens vezérigazgató egy keddi interjúban az Egyesült Arab Emírségekbeli Fujairahban. „Ebben a régióban aránytalanul nagy szükség lesz a visszagázosítási létesítményekre. Többre, mint mondhatnám, Európában vagy Amerikában.” A rotterdami székhelyű vállalat augusztusban 50%-os részesedést szerzett a Dragon LNG-ben, az Egyesült Királyság három LNG-importtermináljának egyikében, és az év elején megállapodott az olasz Adriatic LNG többségi részesedésének megvásárlásáról. Most Moeyens szerint a vállalat egy partnerrel együtt befektetve szeretné kiterjeszteni jelenlétét hasonló létesítményekben Ázsiában. Az LNG egyre fontosabb szerepet játszik a globális energiaellátásban, mivel az országok az éghajlatváltozással kapcsolatos aggályok kezelése érdekében a tisztább tüzelőanyagok felé mozdulnak el, és ezzel párhuzamosan egyre több megújuló energiával kapcsolatos projektet fejlesztenek ki.

Forrás: [UAE's Adnoc-backed company seeks to invest in LNG import terminals in Pakistan](#)

A Világbank 4%-ra csökkentette Banglades növekedési előrejelzését

Meraj Mavis, Dhaka Tribune, 2024. október 10.

A Világbank csütörtökön 4%-ra rontotta Banglades gazdasági növekedési kilátásait a 25. pénzügyi évre, míg a 24. pénzügyi évben 5,2%-os növekedést becsült. Korábban, júniusban 5,7%-os növekedést jósolt a bangladesi gazdaságnak a 25. pénzügyi évre. A Világbank előrejelzései szerint, ha Bangladesben lelassul a gazdasági növekedés, az a Covid-19 világválság óta a leglassabb növekedés lesz. Eközben a Világbank a korábbi 6%-os becslésről 6,4%-ra, emelte a Dél-Ázsiára vonatkozó növekedési előrejelzését, hivatkozva az indiai belső kereslet erősségére és a válság sújtotta országok, például Srí Lanka és Pakisztán gyorsabb fellendülésére. Dél-Ázsiára vonatkozóan a jelentés megjegyzi, hogy a kibocsátás növekedése a korábbi várakozásokat meghaladóan, 2024-ben 6,4%-os, 2025-26-ban pedig évi 6,2%-os növekedést ígér, széles körű fellendülésben. Martin Raiser, a Világbank dél-ázsiai régióért felelős alelnöke a jelentés előszavában elmondta: „Dél-Ázsia továbbra is a világ leggyorsabban növekvő feltörekvő piaci és fejlődő gazdasági régiója. Valójában a növekedés most a hat hónappal ezelőtt vártnál magasabbra ígérkezik, amihez hozzájárult az erős indiai belső kereslet és a legtöbb más dél-ázsiai ország gyorsabb fellendülése”.

Forrás: [World Bank slashes Bangladesh's growth to 4%](#)

Nyugat-ázsiai válság: India és Vietnám ellenáll a gazdasági tendenciának

Ravi Dutta Mishra, The Diplomat, 2024. szeptember 17.

A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) csütörtökön 3,3 százalékról 3 százalékra csökkentette a 2025-ös globális áruforgalom növekedésére vonatkozó előrejelzését, mivel a nyugat-ázsiai térségben egyre súlyosbodik a konfliktus, amely közel egy éve blokkolja a kulcsfontosságú vörös-tengeri hajóutat. A kereskedelmi szervezet figyelmeztetett, hogy a nyugat-ázsiai konfliktus kiéleződése kedvezőtlen következményekkel járhat a globális és regionális kereskedelmi forgalomra, és a hatások más régiókban is érezhetők lesznek. Ezek közé tartozhat a hajózásban bekövetkező „további zavarok” és a magasabb kockázati felárak miatt emelkedő energiaárak. A WTO közgazdászai arra számítanak, hogy a globális áruforgalom volumene 2024-ben 2,7 százalékkal, 2025-ben pedig 3 százalékkal nő. A globális GDP növekedése piaci árfolyamon számolva az előrejelzések szerint mindkét évben 2,7 százalékos marad. A WTO ugyanakkor megjegyezte, hogy India és Vietnam exportja növekszik, ami jelzi, hogy „összekötő” gazdaságként egyre inkább felemelkedő szerepet töltenek be. Az ázsiai export fellendülőben van, amit az olyan kulcsfontosságú feldolgozóipari gazdaságok, mint Kína, Szingapúr és a Koreai Köztársaság hajtanak. Japán azonban továbbra is stagnál, és a WTO szerint a 2023-as csökkenést követően 2024-ben várhatóan stagnálni fog az exportja. „Európa 2024-ben továbbra is súlyosan terheli a globális áruforgalmat, és mind az import, mind az export általános teljesítményét hátráltatja. Európa negatív exportteljesítményét elsősorban a vegyi anyagok és a járművek ágazatai mozdítják. A szerves vegyi anyagok, amelyek más gyógyszerek előanyagai, a világválság idején tapasztalt keresletnövekedés után visszaállnak a trendhez” – közölte a WTO.

Forrás: [West Asia crisis: WTO cuts trade growth outlook; 'connecting' economies India, Vietnam to buck the trend](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Az Emirates betiltja gépein a személyhívók és a walkie-talkie-k használatát

Arab News, 2024. október 05.

A dubaji székhelyű Emirates légitársaság a libanoni szabotáztámadások, valamint a regionális eszkaláció miatt betiltotta repülőgépein a személyhívók és a walkie-talkie-k használatát. „Minden utasnak, aki Dubajba tartó, onnan induló vagy azon keresztül közlekedő járatokon utazik, tilos személyhívókat és rádiótelefonokat szállítani feladott vagy kézipoggyászban” – közölte az Emirates hetekkel az Irán által támogatott Hezbollah csoport által használt kommunikációs eszközök felrobbanása után. Az arab cég a honlapján közzétett közleményében azt is hozzátette, hogy „az utasok kézipoggyászában vagy feladott poggyászában talált ilyen tárgyakat a dubaji rendőrség lefoglalja”.

Forrás: [Emirates bans pagers, walkie-talkies onboard after Lebanon blasts](#)

Hámenei szerint Irán szövetségesei „nem hátrálnak meg” az Izrael elleni háborúban

الجزيرة, Al Jazeera, 2024. október 05.

Irán legfelsőbb vezetője egy beszédében kijelentette, hogy szövetségesei a régióban továbbra is harcolni fognak Izrael ellen. Ali Hámenei teheráni beszéde volt az első azóta, hogy Irán megindította második támadását Izrael ellen, és egyben az első azóta, hogy a Hezbollah harcosai és az izraeli csapatok közötti kölcsönös drón- és rakétatámadások a kiterjedt libanoni háborúba torkolltak. Közel egy évvel azután, hogy a Hamász palesztin fegyveres csoport október 7-én történelme leghalálosabb támadását indította Izrael ellen, ez utóbbi bejelentette, hogy a libanoni határ védelmére helyezi a hangsúlyt. Izrael azt állítja, hogy célja a Hezbollah által egy éven át tartó, határokon átnyúló rakétatámadások miatt elmenekült 60 000 izraeli otthonaikba való visszatelepítése. A libanoni egészségügyi minisztérium szerint a Hezbollah erődtímenyei elleni izraeli támadások több mint 1000 ember halálát okozták szeptember 23-a óta, és további százezrek kényszerültek otthonuk elhagyására a már amúgy is gazdasági válságba süllyedt országban.

Forrás: [خامني: الأعداء لن يحققوا النصر أبدا على حماس وحزب الله](#)

Szaúd-Arábia külügyminisztere felszólította a világot, hogy nyilvánosan támogassák a palesztin államiséget

الشرق, Asharq, 2024. október 05.

Szaúd-Arábia külügyminisztere, Fajszal bin Farhán herceg felszólította azokat az országokat, amelyek korábban informálisan kifejezték hajlandóságukat a független palesztin állam elismerésére, hogy tegyék azt meg nyilvánosan. „Azok a nemzetek, amelyek privátban kifejezték hajlandóságukat [a palesztin állam elismerésére], kérem, hogy nyilvánosan tegyék meg ezt a döntő lépést. Itt az ideje, hogy a történelem jó oldalán álljunk” – írta a vezető szaúdi diplomata a Financial Timesnek írt közleményében. Ez néhány nappal azután történt, hogy az arab ország külügyminisztere bejelentette, hogy új nemzetközi koalíciót indít egy kétállami megoldás megvalósítására, miután a több évtizedes nemzetközi erőfeszítések kudarcot vallottak, és a régió egy teljes háború szélére sodródott. A kétállami megoldás megvalósításáért létrejövő globális szövetséget a múlt heti, New York-i ENSZ-közgyűlés margóján tartott ülésen mutatták be, amelyen részt vett az Arab Liga (LAS), az Iszlám Együttműködési Szervezet (OIC) és Norvégia is. „Az önrendelkezés elidegeníthetetlen jog, amelyet a palesztin nép nemcsak megérdemel, hanem meg is illet őket. Diplomataink fáradhatatlanul dolgoztak másokkal együtt, hogy biztosítsák Palesztina szuverén államként való globális elismerését” – írta Fajszal herceg a közleményben.

Forrás: [وزير الخارجية السعودي يدعو دول العالم إلى دعم "حل الدولتين"](#)

Egy Irakból indított támadásban két izraeli katona vesztette életét és 24 megsebesült

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. október 05.

Az izraeli hadsereg bejelentette, hogy két katona meghalt, 24 pedig megsebesült az Irakból Észak-Izrael ellen intézett dróntámadást követően. A hadsereg közleménye szerint a háború kezdete óta ez az első alkalom, hogy iraki csoportoknak sikerült izraeli területet eltalálniuk és halálos sebesüléseket okozniuk. A hadsereg szerint az incidens kivizsgálása során megállapították, hogy „két drón szállt fel Irakból és lépett át izraeli területre a Golán-fennsík térségében”. Hozzá tették: „A légielő elfogott egy drónt, a második pedig felrobbant egy katonai táborban a Golán-fennsík északi részén”. Az izraeli hadsereg legfrissebb adatai szerint a Gáza elleni háború kezdete óta az izraeli sebesültek száma elérte a 4490-et, míg a 723 tiszt és katona vesztette életét.

Forrás: ["هجوم من العراق يسفر عن مقتل جنديين إسرائيليين وإصابة 24 للمرة الأولى.."](#)

Egyesült Arab Emírségek: 10 repülőtér, 4807 heti járat, 98 millió utas és 128 milliárd dolláros jövőkép

Arabian Business, 2024. október 06.

Az Egyesült Arab Emírségek légiközlekedési ágazata 10 repülőtérrel, több mint 4800 heti járáttal, valamint nyolc hónap alatt 98 millió utassal büszkélkedhet, és ambiciózus céljai vannak, hogy 128 milliárd dollárral növeljék a nemzetgazdaságot. A nagyarányú növekedés közepette, az ország épp az „Egyesült Arab Emírségek Polgári Repülésének Napját” ünnepelte meg, amely minden év október 5-ére esik, az Egyesült Arab Emírségekben történt első landolás évfordulója alkalmából. Illetékesek szerint ez az ágazat ma a nemzetgazdasági növekedés alappilléreként szolgál, és növeli az ország versenyképességét regionális és nemzetközi szinten. Ezen túlmenően ez a létfontosságú szektor kulcsszerepet játszott abban, hogy az Egyesült Arab Emírségek mára a világgal való összeköttetés hídját jelenti.

Forrás: [UAE aviation: 10 airports, 4,807 weekly flights, 98m passengers and a \\$128bn vision](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Moszkvában találkozott Pasinyan és Putyin

Armeniatoday.am 2024. október 8.

Vlagyimir Putyin orosz elnök a FÁK-csúcson Nikol Pasinyan örmény miniszterelnökkel folytatott megbeszélésen hangsúlyozta, hogy az Oroszország és Örményország közötti kereskedelmi forgalom 2024-ben elérheti a 14-16 milliárd dollárt, ami rekordnak számít. 2023-ban a forgalom elérte a 7,4 milliárd dollárt, 2024 első felében pedig a két és félszeresére nőtt, meghaladva a 8,3 milliárd dollárt. Oroszország fontos partner Jereván számára, előbbi ugyanis a vezető külföldi befektető Örményországban, 4 milliárd dolláros felhalmozott befektetéssel. A felek hangsúlyozták a humanitárius együttműködés fokozásának szükségességét, beleértve az oktatási szférát is. Putyin meghívta Pasinyant a XVI. BRICS-csúcsra, amelyet október 22. és 24. között tartanak Kazanyban. Korábban Vahan Kerobyan volt örmény gazdasági miniszter azt nyilatkozta, hogy a köztársaság kereskedelmi forgalma az EAEU-val 41%-kal nőtt, ezen belül továbbra is Oroszország adja a legnagyobb részesedést.

Forrás: [В Ереване началось пленарное заседание форума ЕАЭС с участием глав правительств](#)

Zöld energia terén is együttműködhet Baku és Zágráb

Caliber.az 2024. október 10.

Zágrábban tárgyaltak Horvátország és Azerbajdzsán együttműködési lehetőségeiről az zöld energetika terén. A témában Azerbajdzsán horvátországi nagykövetsége és a Nemzetközi Éghajlatváltozási Intézet támogatásával a két ország zöldenergia-ügyi együttműködésének szentelt rendezvényt tartottak. A rendezvényen részt vettek a horvát kormányzati szervek, a diplomáciai testületek, az éghajlatváltozással foglalkozó szakértők és az üzleti struktúrák képviselői. Szóba került a nemzetközi együttműködés fontossága az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, valamint Azerbajdzsán prioritásai a közelgő COP29-en.

Forrás: [Обсуждены перспективы сотрудничества Азербайджана и Хорватии в сфере «зеленой энергетики»](#)

Új felszállópálya épül Kutaisziben

Newsgeorgia.ge 2024. október 11.

A Kutaiszi Nemzetközi Repülőtéren megkezdődik a széles törzsű repülőgépek befogadására is alkalmas új kifutópálya építése. Az építkezés indításánál a grúz miniszterelnök is jelen volt. A pálya 3,5 kilométer hosszú lesz, és meg fog felelni a nemzetközi szabványoknak, valamint modern navigációs berendezésekkel is fel lesz szerelve. A teljes beruházás 240 millió lari értékű lesz, ami meghaladja a repülőtér korábbi beruházásait. Az új projekt célja, hogy az éves utasforgalom elérje az 5 millió főt, emellett Kutaiszi fontos kereskedelmi hub-bá is válhat. A 2012-ben megnyílt repülőtér mára a második legforgalmasabb Grúziában.

Forrás: [В аэропорту Кутаиси начинают строить новую взлетно-посадочную полосу](#)

Független fizetési rendszer javasol Oroszország a BRICSnek

Kiril Lutsjuk, Lenta.ru 2024. október 11.

Oroszországban egy független BRICS fizetési rendszer létrehozásáról készítenek összefoglaló tanulmányt – jelentette az orosz pénzügyminiszter. A dokumentumot 2024 októberében a kazanyi BRICS csúcstalálkozón mutatják be a BRICS-országok vezetőinek. A dokumentum olyan kulcsfontosságú kezdeményezéseket foglal magában, mint a határokon átnyúló fizetési rendszer, a letétközi interakciókat biztosító struktúra kialakítása és saját viszontbiztosítási rendszer létrehozása. Szakértők úgy vélik, hogy az új fizetési rendszer segítené csökkenteni a nyugati szankciók negatív hatását.

Forrás: [Появились подробности о создании платежной системы БРИКС](#)

Türkmenisztán és Grúzia a két ország közötti kereskedelmi, gazdasági és beruházási együttműködések bővítéséről folytatott tárgyalásokat

Business Turkmenistan, 2024. október 5.

Türkmenisztán grúziai nagykövete, Dovlet Seyitmammadov tárgyalásokat folytatott Guram Guramimiram grúz gazdasági és fenntartható fejlődési miniszterhelyettessel. A megbeszélés középpontjában pedig a grúz-türkmén kétoldalú kereskedelmi, gazdasági és befektetési együttműködések bővítésének lehetőségei álltak. Erről Türkmenisztán grúziai nagykövetsége számolt be. Ugyanakkor a megbeszélés központi témái mellett a tárgyalás ideje alatt mindkét kiemelte a kormányközi türkmén-grúz gazdasági együttműködési bizottság munkájának szerepét, amely jelentősen hozzájárult a Grúzia és Türkmenisztán közötti partnerség elmélyítéséhez. A találkozó résztvevői továbbá külön kihangsúlyozták a két ország közötti közlekedési és tranzitfolyosók fontosságát a gazdasági kapcsolatok, az ipari együttműködés, a kereskedelem és a beruházások fejlesztése szempontjából.

Forrás: [Туркменистан и Грузия рассмотрели вопросы расширения торгово-экономического и инвестиционного сотрудничества](#)

Üzbegisztán és Japán megerősítette partnerségi kapcsolatát

Uzdaily, 2024. október 5.

A Japán és Üzbegisztán közötti stratégiai partnerségek kérdéseivel kapcsolatban fontos megbeszélésre került sor Ilkhom Khaidarov üzbég külügyminiszter-helyettes és Japán Külügyminisztériumának közép-ázsiai különmegbízottja, Masaki Ishikawa között. A találkozó során a két fél megvitatta az üzbég-japán stratégiai partnerség aktuális kérdéseit, amely az elmúlt években folyamatos pozitív dinamikát mutatott. Üzbegisztán és Japán sikeresen fejleszti a kölcsönösen előnyös együttműködést minden területen jelentette ki a megbeszélés során Ilkhom Khaidarov. Aki azt is megjegyezte, hogy a korábban elért megállapodások átfogó végrehajtása és a két ország külügyminisztériumai közötti konzultációk folytatása, a kereskedelmi, gazdasági és humanitárius szférában kialakított kölcsönös együttműködések szerepének folytatása a legfontosabb a két ország közötti stratégiai partnerség kialakításában.

Forrás: [Узбекистан и Япония: укрепление стратегического партнерства](#)

Kazah igen az atomerőműre

Daryo, 2024. október 6.

Kazahsztánban helyi idő szerint pontosan 20:00 órakor bezárták az utolsó szavazóhelyiségeket az atomerőművek építéséről szóló referendumon. A Központi Választási Bizottság jelenleg is számolja a referendum során leadott szavazatokat. A kazah Központi Népszavazási Bizottság adatai szerint 10:00 óráig a választójoggal rendelkezők 17, 79%-a – azaz 2 178 593 személy – járult az urnákhoz. A kazah Központi Választási Bizottság tagjai pedig arról számoltak be, hogy 20:00 órakor mintegy 7.820.918 személy – 63,87%-a a szavazatra jogosult állampolgároknak – járult az urnákhoz. Bár a hivatalos adatokra egyelőre még várni kell, a kazah Komplex Társadalomkutató Intézet már közölt néhány exit poll eredményt a referendummal kapcsolatban, amelyből az derült ki, hogy a kazah választásra jogosult állampolgárok 69,8%-a szavazott az atomerőművek építése mellett, míg 30,2%-a az atomerőmű építés ellen tette le a voksát. A referendum során a választási részvétel pedig 67,3%-os volt, ami jelzi, a népszavazásra bocsátott kérdés társadalmi fontosságát. Más exit poll eredmények is hasonló szavazati megoszlásokat mértek a referendum kérdésében.

Forrás: [Kazakhstan supports NPP construction with 71.12% vote](#)

Moszkva adott otthont az idei FÁK csúcstalálkozónak

Fergana Agency, 2024. október 9.

2024. október 8-án Oroszország fővárosa adott otthont a Független Államok Közössége (FÁK) éves államfői csúcstalálkozójának. A Moszkvában megrendezett eseményen a házigazda Vlagyimir Putyin orosz elnök mellett személyesen vett részt Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán elnöke is. Ugyanakkor kérdéses volt Nikol Pashinyan örmény miniszterelnök jelenléte az eseményen, aki a 2023- as biskeki csúcstalálkozóval ellentétben – amikor is a csúcstalálkozó előtt lemondta a részvételt – Moszkvában viszont már ott volt. A 2024-es FÁK államfői tanácsának moszkvai ülésének témái alapvető eltérést mutattak az előző, biskeki csúcstól. A moszkvai FÁK államfői ülésének főbb pontjai az alábbiakban foglalhatóak össze: 1.) a nemzeti valuták használatának további növelése a kölcsönös elszámolásokban, 2.) a terrorizmus, a szélsőségesség elleni közös fellépés, 3.) a szervezeten belüli importhelyettesítési folyamatok erősítése, 4.) a Nagy Honvédő Háborúban aratott győzelem 80. évfordulójának szervezeten belüli közös megünneplése.

Forrás: [На саммите в Москве президенты стран-участниц СНГ обсудили вопросы экономики и безопасности](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720